GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĒ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 141. Mercurĭ, Joi 25 Iunie (7 Iulie). 1886.

Nou abonamentŭ
la
„Gazeta Transilvaniei“.

Cu 1 Iulie 1886 st. v., se va începe **unŭ nou abonamentŭ**, la care învitămŭ pe toțĭ onorații amicĭ și sprijinitorĭ ai foiei nóstre.

Prețulŭ Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe trei lunĭ **3 fl.**
„ șése „ 6 „
„ unŭ anŭ **12** „

Pentru România și străinătate:
pe trei lunĭ **10 francĭ**
„ șése „ **20** „
„ unŭ anŭ **40** „

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale**.

Abonațilorŭ de păn'acum li-se recomandĕ a însemna pe cuponŭ numĕrulŭ fâșiei sub care au primitŭ ḍiarulŭ.

Domnii ce se vorŭ aboná din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea.

Brașovŭ, 24 Iunie 1886.

Nu fără mirare se întrébă adĭ mulțĭ, că óre din ce causă afacerile naționale ale Românilorŭ din Bucovina înaintéză așa de încetŭ și greu, după ce la cârmă în Viena se află unŭ guvernŭ, care urmăresce o direcțiune favorabilă desvoltării naționalităților din imperiu, direcțiune cu totulŭ opusă aceleia ce o a luat'o guvernulŭ ungurescŭ de dincóce de Laita?

Ni s'a datŭ ocasiune mai de multe orĭ de a descoperi parte mare din relele de care sufere organismulŭ națiunalŭ alŭ Românilorŭ din Bucovina. „Revista politică“ din Sucéva, care a luatŭ nobila decisiune de a lupta în contra acestorŭ rele, caracteriséză în numĕrulŭ sĕu din urmă situațiunea actuală a Românilorŭ bucovinenĭ cu următórele cuvinte:

„Noi Românii bucovinenĭ ne-amŭ luptatŭ până acum prea rĕu și amŭ perdutŭ prea multŭ tĕrêmŭ. Dér ce vorbescŭ de luptă? Noi adică nu ne-amŭ luptatŭ de feliu, ci amŭ svêrlitŭ armele și amŭ cedatŭ terenulŭ de voiă bună, fără împotrivire. Noi amŭ rĕmasŭ iubitorĭ de pace, primitorĭ, îngăduitorĭ, blajinĭ, dér tóte aceste însușirĭ au fostŭ ruina nóstră. Vrășmașulŭ a străbătutŭ în mijloculŭ nostru, ne-a storsŭ de averĭ, împiedecă progresulŭ nostru în cultură și întrebuințéză în timpulŭ din urmă în contra nóstră o armă necinstită, precum este *calumnia*“.

Mai este óre de lipsă sĕ esplicămŭ aceste cuvinte? Credemŭ că fie-care sêmte a lorŭ tristă importanță pentru românismulŭ din Bucovina, le sêmte cu atâtŭ mai vêrtosŭ cu câtŭ cu puțină deosebire și noi suferimŭ de aceleașĭ pĕcate strămosescĭ, de aceeașĭ persecuțiune, ca frații noștri dela Prutŭ și Siretŭ.

Desnaționalisarea elementului românescŭ în Bucovina ne spune „Revista“ a luatŭ nisce dimensiunĭ fórte periculóse. Meseriașii românĭ din orașe suntŭ aprópe cu totulŭ stêrpițĭ. După meseriașĭ este starea boerilorŭ cea mai amenințată. Aprópe jumĕtate din moșiile boerescĭ au întratŭ în mânĭ străine, ér partea rĕmasă în stăpânire românéscă nefiindŭ liberă de datorii este periculŭ că și acésta va trece cu timpulŭ în mânĭ străine. Poporulŭ dela sate n'a putŭtŭ progresa pentru că nu avea amicĭ adevĕrațĭ. Administrațiunea a fostŭ condusă de tendința de germanisare și acésta e causa că poporulŭ din Bucovina a rĕmasŭ indĕrĕtŭ în cultură. „Acéstă tendință trebue sĕ dispară“, ḍice „Revista“. Va se ḍică nicĭ astăḍĭ încă ea nu a dispărutŭ!

Câtŭ pentru preoțime ea a servitŭ, ḍice „Revista“, totdéuna numai ca instrumentŭ în mânile administațiunei, că n'are unŭ programŭ politicŭ propriu și că în sînulŭ ei consolidarea și disciplina e nimicită de ambiții, rivalisări și de interese materiale.

Ne spune mai departe „Revista“, că fiindŭ clasa meseriașilorŭ românĭ aprópe stînsă astăḍĭ poporulŭ românŭ din Bucovina se compune numai din trei stărĭ: preoții, țĕranii și boerii și se întrébă ce putere națională înfățișéză aceste trei stărĭ în viéța politică a țĕrii?

Impărțirea ce o facŭ confrații noștri din Sucéva nu ni se pare nimerită. Ce se întêmplă cu fii de preoțĭ și de țĕranĭ, carĭ învață carte și nu aparținŭ nicĭ uneia din clasele de mai susŭ? Sĕ formeze ei o clasă deosebită de burgesĭ?

Ni se pare că acéstă separare a claselorŭ nu este nicĭdecum corĕspunḍĕtóre timpului și scopului ce-lŭ accentuéză „Revista“ cerêndŭ sĕ se cultive și sĕ se propage sêmțulŭ de solidaritate națională. In adevĕrŭ boerii românĭ din Buconina forméză o clasă, pe care noi Românii de aicĭ n'o avemŭ, dér décă acéstă posițiune a lorŭ escepțională îi pune in fruntea țĕrei nu urméză de aicĭ, ca ei sĕ formeze o tabĕră deosebită, ci acésta le impune dimpotrivă datoria de a uní printr'o înțeléptă conducere tóte elementele sănătóse române ale Bucovinei într'o singură tabĕră națională.

Numai tabĕra boerilorŭ, ne spunŭ confrații noștri, este disciplinată, are programă și conducătorĭ, însĕ este mică și nu póte biruì cu guvernulŭ, care pretinde mereu jertfe stricăcióse elementului naționalŭ.

Ce trebue dér sĕ facă nobilimea din Bucovina? — După a nóstră părere ea trebue sĕ se străduiéscă a-șĭ mărì tabĕra adunândŭ sub stégulŭ românismului pe toțĭ ómenii de bine din sînulŭ preoțimei și a cărturarilorŭ mirenĭ și puindu-i în serviciulŭ causei drepte a poporului țĕranŭ.

De aceea consêmțimŭ pe deplinŭ cu confrații noștri bucovinenĭ când ḍicŭ:

„Fumurile unora și indiferentismulŭ altora trebue sĕ dispară, pentru ca sĕ ne putemŭ apropia mai ușorŭ unii de alții. Sêmțĕmêntulŭ naționalŭ trebue treḍitŭ și nutritŭ și elementulŭ românescŭ întăritŭ pe totŭ loculŭ.“

Când se va face acésta, atuncĭ nu va mai fi între Românii bucovinenĭ decâtŭ o singură tabĕră de adevĕrațĭ fii ai națiunei pĕtrunșĭ de a lorŭ săntă chiămare românéscă!

Pactulŭ austro-ungarŭ.

Se scie, că încheiarea definitivă a pactului austro-ungarŭ s'a poticnitŭ la cestiunea petroleului. Camera deputaților din Viena a făcutŭ unele modificărĭ în tarifulŭ vamalŭ și a votatŭ o taxă vamală de 2 fl. pe petroleu. Guvernulŭ austriacŭ a făcutŭ cunoscutŭ guvernului ungurescŭ modificările făcute de camera deputaților, învitându-lŭ totodată sĕ între în tractărĭ asupra acestorŭ schimbărĭ și sĕ facă propunerĭ asupra modalităților acestorŭ tractărĭ, precum și asupra timpului pentru începerea lorŭ.

Se vede însĕ că lucrulŭ nu merge așa ușorŭ și e greu a spune acum, ce sfêrșitŭ va lua cestiunea reînoirii pactului, In ḍilele trecute a fostŭ ministrulŭ Tisza la Viena, pentru ca sĕ raporteze Maiestății Sale, încă până ce nu părăsesce reședința, în diferite afacerĭ, cu care ocasiune negreșitŭ că a atinsŭ și cestiunea pactului. »Pol. Korr.« comunicândŭ acestea din Peșta, e informată, că guvernulŭ ungurescŭ ia în acéstă privință o atitudine așteptătóre, și speră că se vorŭ retrage acele modificărĭ, carĭ suntŭ nisce pretențiunĭ ce nu se potŭ primi fără concesiunĭ reciproce. Numitei foi i se comunică categoricŭ din Pesta, că guvernulŭ ungurescŭ consideră ca neacceptabilă taxa vamală de doi florinĭ.

Intêlnirile monarchilorŭ.

De câtvă timpŭ se vorbesce mereu despre întêlnirea monarchului nostru Franciscŭ Iosifŭ cu împĕratulŭ germanŭ Vilhelm în Gastein. Scirea acésta nu s'a desmințitŭ și se vorbesce cu siguranță, că cu acéstă ocasiune vorŭ sosi acolo și prințulŭ Bismarck și contele Kalnoky. Se ḍice că aceste întêlnirĭ au o importanță diplomatică. Se mai vorbea, că monarchulŭ nostru se va întêlni și cu Țarulŭ Alexandru III alŭ Rusiei. „Bud. Korr.“ însĕ ḍice, că în cercurile cele mai competente nu se scie nimicŭ despre acésta și că nicĭ nu e pusă în perspectivă o asemenea întêlnire. De asemenea se vorbesce, că nicĭ ministrulŭ de esterne rusŭ Giers nu se va întêlni cu cancelarulŭ Bismarck, precum se aștepta, și acésta face sĕ se deducă, că o încordare neaplanată ar fi la mijlocŭ și anume, atitudinea din urmă a Rusiei față cu Pórta și cu Bulgaria, atitudine, care amenință pacea europénă. E vorba acum că óre Germania și Austro-Ungaria mai potŭ avé acelașĭ interesŭ ca mai nainte d'a menține amiciția cu Rusia? Acéstă întrebare și-o punŭ mulțĭ politicĭ din Austro-Ungaria și Germania, ḍice unŭ corespondentŭ din Berlinŭ alŭ lui »Pester Lloyd«. Intêlnirile dela Gastein ne vorŭ da órecare lumină atâtŭ în acéstă privință, câtŭ și asupra viitórelorŭ stărĭ de lucrurĭ.

Starea scólelorŭ medii în Ungaria.

Asupra stărilorŭ din numĕróse scóle medii din Ungaria, „Allgemeine Korrespondenz“ publică unŭ raportŭ, cum spune ea, din isvorŭ fórte competentŭ, în care se ḍice:

Consiliarulŭ de secțiune în ministerulŭ instrucțiunii Dr. *Klamarik* a făcutŭ în anulŭ trecutŭ o călĕtoriă mai lungă de inspecțiune, pentru ca sĕ inspecteze scólele medii ale statului, precum și scólele confesionale și comunale. Resultatulŭ e tristŭ. O negligență înspăimêntătóre în mânuarea materiei de învĕțămêntŭ s'a doveditŭ în scóle. In cele mai multe institute de învĕțămêntŭ este întocmirea atâtŭ de defectuósă și rea, încâtŭ tractarea temeinică a materiei de învĕțămêntŭ și aplicarea regulelorŭ pedagogice generale la instrucțiune este curatŭ cu neputință. In multe locurĭ se află edificiile scolare într'o atâtŭ de deplorabilă stare, încâtŭ sănĕtatea, ba chiarŭ siguranța personală a școlarilorŭ e multŭ amenințată. Afară de aceste defecte, consiliarulŭ de secțiune Klamarik a observatŭ cu mare indignațiune, că puterile de învĕțămêntŭ (profesorii) nu potŭ corespunde nicĭ celorŭ mai modeste pretențiunĭ; în multe locurĭ educațiunea tinerimii este încredințată unorŭ ómenĭ, carĭ deși suntŭ diplomațĭ nu suntŭ stăpânĭ pe obiectele lorŭ și carĭ din acéstă causă suntŭ o adevĕrată plagă a scólelorŭ medii. Consiliarulŭ de secțiune s'a întorsŭ din călĕtoria sa numai acum câteva ḍile în capitală și raportulŭ, ce-lŭ va presenta în curêndŭ ministrului Trefort, va fi unŭ tristŭ actŭ de acusațiune. Scótemŭ aceste date rușinătóre din isvorulŭ celŭ mai competentŭ și comunicămŭ, că consiliarulŭ de secțiune va cere înlăturarea séu pensionarea a o sută de profesorĭ aprópe. Ca contrastŭ îmbucurătorŭ alŭ acestorŭ stărĭ istorisite aci totușĭ putemŭ anunța, că se află în țéră și scóle medii, care nu numai suntŭ o podóbă a patriei, ci potŭ servi ca modele și streinătății.

SCIRILE ḌILEI.

Cum se prădéză banii statului? La acéstă întrebare rĕspunde unŭ óre-care Spitzer David în »Ellenzék«, împărtășindŭ următorulŭ casŭ: Ministrulŭ instrucțiunii publice a concesŭ, ca în comuna Șeica mare sĕ se înființeze o scólă de statŭ. Ințelegêndŭ acésta evreulŭ Moise Kappel din Hedicŭ, s'a rugatŭ de guvernŭ, ca sĕ-i cumpere spre scopulŭ acesta casa sa din Șeica mare. De observatŭ este, că casa evreului este o casă rea, nesănĕtósă și umedă, care spre a se puté folosi cere o reparațiă de 1500 fl. v. a. Nu este casa evreului acomodată pentru scólă nicĭ de aceea, căcĭ se află într'unŭ locŭ fórte apătosŭ, așa că în timpŭ de plóiă copiii ar trebui trecuțĭ cu luntrea la scóla de statŭ. Evreulŭ nu scia cum sĕ se scape de acéstă uriciósă casă și mai

mulţĭ martorĭ adeverescŭ, că i-a îmbiatŭ s'o cumpere cu preţulŭ de 1000 fl. v. a. Totŭ cam în preţulŭ acesta au preţuit'o şi alţĭ locuitorĭ şi estimatorĭ din Şeica mare, carĭ anume au fostŭ provocaţĭ şi încredinţaţĭ din partea guvernului ca s'o preţuiéscă. Cum s'a întêmplatŭ, cum nu s'antêmplatŭ, nu se scie; destulŭ că la urmă evreulŭ a încărcatŭ casa luĭ în spinarea statuluĭ cu preţulŭ întreitŭ de 3200 fl. v. a. Nu'ĭ poveste, cetiţĭ în „Ellenzék“ şi vĕ veţĭ convinge!

—x—

Vinerĭ şi Sâmbătă în sĕptĕmâna trecută s'a ţinutŭ *esamenulŭ de maturitate* alŭ absolvenţilorŭ liceuluĭ românŭ din *Braşovŭ*, în presenţa păr. archimandritŭ N. *Popea* ca comisarŭ din partea autorităţiĭ nóstre scolare, şi a d-luĭ *Veres* ca comisarŭ din partea statuluĭ. Dintre 17 maturisanţĭ, 3 au eşitŭ cu fórte bine, 7 cu bine şi 4 cu suficientŭ, ér 3 au fostŭ respinşĭ din câte unŭ obiectŭ pentru două lunĭ.

—x—

In comitatulŭ *Turda-Arieşŭ* s'a întêmplatŭ, că la ordinulŭ unuĭ solgăbirĕu fŭ arestatŭ locuitorulŭ din Baginŭ, *Simonfi*, şi cu câţĭva consoţĭ aĭ seĭ, sub pretestŭ, că ar fi purcesŭ necorectŭ cu ocasiunea alegereĭ de deputatŭ în Vinţulŭ de susŭ. Bietulŭ omŭ fŭ deţinutŭ în arestulŭ comitatensŭ din Turda, fără sĕ se fi luatŭ protocolŭ cu elŭ şi fără sĕ i se fi spusŭ causa deţinereĭ sale. S'a arestatŭ fără causă şi s'a eliberatŭ fără causă. Scopulŭ intenţionatŭ prin arestarea luĭ Simonfi era însĕ — ḑice unŭ ḑiarŭ ungurescŭ oposiţionalŭ — ca sĕ înfrice partida oposiţională din Baginŭ şi sĕ asigure reuşirea deputatuluĭ guvernamentalŭ. Presiunea avŭ succesŭ, guvernamentaliĭ, deşi aveau puţine voturĭ, au învinsŭ. Simonfi cerŭ satisfacţiune contra solgăbirĕuluĭ respectivŭ, dér tribunalulŭ regescŭ din Turda n'a făcutŭ nimicŭ. De acĭ s'a adresatŭ Simonfi la tabla regéscă din M. Oşorheiu, dér şi de aicĭ s'a întorsŭ cu buzele umflate. Lucrulŭ a ajunsŭ în fine la curia din Pesta. Curia s'a interesatŭ maĭ multŭ de libertatea individuală a cetăţenilorŭ şi a dispusŭ, ca sĕ se facă investigaţiunea de lipsă contra unuĭ actŭ ca acesta, şi luĭ Simonfi sĕ i se dea cuvenita satisfacţiune. Acésta s'a întêmplatŭ în Ianuariu 1884. Doĭ anĭ şi jumĕtate au trecutŭ şi încă nimicŭ nu s'a făcutŭ pentru a se da bietuluĭ omŭ cuvenita satisfacţiune. — Ródele şovinismuluĭ, din care trebue sĕ guste înşişĭ ceĭ ce-lŭ propagă.

—x—

Se plângŭ »patrioţiĭ«, că este *tristă sórtea ḑiarelorŭ lorŭ*. Aşa de es. ḑiarulŭ sĕptĕmânalŭ »Maros-Torda« a apusŭ. Nicĭ unŭ anŭ nu s'a pututŭ susţiné, măcarcă se bucura de protecţiunea fişpanuluĭ şi era organulŭ oficiosŭ de publicaţiune alŭ societăţiĭ economice. »Ellenzék« e de părere că tocmaĭ protecţiunea fişpanuluĭ l'a „omorîtŭ“.

—x—

Preţulŭ săriĭ s'a sporitŭ dela 1 Iuliu n., şi anume în diferite localităţĭ diferite preţurĭ dela 9 fl. 84 cr. în susŭ până la 11 fl. 85 cr. maja metrică. In Murĕş-Solymos s'a scăḑutŭ dela 8 fl. 9 cr. la 8 fl. Sarea de riu se găsesce la tóte oficiele r. cu 50°/₀ maĭ eftină ca sarea curată.

—x—

Persónele din *Turcheşŭ*, muşcate de unŭ câne turbatŭ, se ḑice că s'au opritŭ în Pesta spre a fi tractate de Dr. *Victorŭ Babeşŭ* după metoda luĭ Pasteur.

—x—

Unŭ violentŭ *vĕrtejŭ* a pricinuitŭ marĭ *devastărĭ* în maĭ multe comune din comitatulŭ *Somogy*. In Marczali au fostŭ dĕrîmate 54 colibe şi case maĭ micĭ. Arborĭ secularĭ au fostŭ desrădĕcinaţĭ şi aruncaţĭ în depărtare de 40—50 paşĭ. In Gadany a ruptŭ furtuna 22 de case. Au suferitŭ fórte multŭ viile

—x—

In ḑilele acestea unŭ *câne turbatŭ* a muşcatŭ pe unŭ bietŭ lucrătorŭ în *Sĕcele*. N'ar strica sĕ ia mĕsurĭ energice autorităţile comunale pentru împedecarea nenorocirilorŭ.

—x—

O fóiă „patriotică« din *Cluşiu* scrie, că *procesulŭ de pressă* intentatŭ ḑiaruluĭ unguresců „Debreczen“ este în curgere. Judele investigatorŭ Bay Gábor a luatŭ interogatoriulŭ editoruluĭ ḑiaruluĭ, ér redactorulŭ Gáspár Imre, care de presentŭ se află la băĭ, este citatŭ în causa acésta pe ḑiua de 15 Iulie. „Da óre contra luĭ »Pest. Lloyd«, pentru articululŭ prin care cu atâta necruţare atacă pe archiducele Albrecht, când va porni procesulŭ de presă procurorulŭ regescŭ, celŭ atâtŭ de zelosŭ?“ întrébă acelŭ ḑiarŭ.

—x—

D-lŭ căpitanŭ cl. I *Georgiu Banciu* din regimentulŭ de infanteriă Nr. 64 a trecutŭ în pensiune.

—x—

Convenţia provisoriă între *România* şi *Turcia* s'a încheiatŭ.

—x—

Ministerulŭ românŭ de interne a făcutŭ o adresă ministeruluĭ instrucţiuniĭ, spre a lua mĕsurĭ, ca preoţiĭ şi învĕţătoriĭ dela ţéră sĕ înveţe arta vaccinăriĭ, acésta în interesulŭ sănĕtăţiĭ ţĕranilorŭ.

—x—

In luna viitóre va merge *prinţulŭ Bulgarieĭ la Sinaia*, spunŭ foile din Bucurescĭ.

—x—

Ministrulŭ românŭ de industriă a promisŭ elevilorŭ din ultimulŭ anŭ dela şcóla de meseriĭ dela Filaretŭ, în Bucurescĭ că, după esamenulŭ generalŭ din Octomvre, vorŭ fi trimişĭ în străinătate spre a se perfecţiona în diferite fabricĭ.

—x—

Biroulŭ *Ateneuluĭ* din Bucurescĭ comunică, că s'a hotărîtŭ definitivŭ o nouă tragere a lotăriei, la care vorŭ fi următórele câştigurĭ: unŭ mare lotŭ de 25,000 leĭ, unŭ lotŭ de 5,000 leĭ, 25 loturĭ de câte 1,000 leĭ, 30 loturĭ de câte 500 leĭ, 69 loturĭ de câte 100 leĭ; totalŭ 126 loturĭ câştigătóre în sumă de 76,900 leĭ. Tragerea se va face la 20 Decemvre viitorŭ, séu şi maĭ curêndŭ, décă se vorŭ plasa tóte biletele rĕmase nevêndute. Tóte biletele concuréză la tragere, afară de cele care au câştigatŭ deja.

—x—

Esamenele de bacalaureatŭ în *Bucurescĭ* s'au terminatŭ; din 36 candidaţĭ abia 5 au fostŭ admişĭ, ḑice „Rĕsboiulŭ.“

—x—

Din *Odessa* se scrie ḑiaruluĭ „Neue Freie Presse“, că în ḑilele acestea guvernatorulŭ generalŭ rusŭ, d. Roop, însoţitŭ de generalulŭ Mossolow, duoĭ adjutanţĭ şi unŭ funcţionarŭ, au plecatŭ în Basarabia ca sĕ inspecteze garnisónele din Belz, Hotin, Saroki, Bende şi Akerman şi sĕ le dea instrucţiunile necesare relative la *marile manevre*, carĭ se vorŭ ţiné în părţile loculuĭ în luna luĭ Augustŭ şi la care va *asista şi Impĕratulŭ Alexandru III.* După câte află dintr'unŭ isvorŭ sigurŭ, Impĕratulŭ Alexandru va sosi la 28 Augustŭ în Odesa spre a lua parte la manevre, de unde apoĭ Impĕratulŭ va visita şi oraşele maĭ susŭ menţionate prin carĭ călĕtoresce actualminte guvernatorulŭ generalŭ.

—x—

Deputatulŭ socialŭ-democratŭ *Singer* a fostŭ espulsatŭ din *Berlinŭ* şi de pe teritoriulŭ miceĭ stărĭ de asediu De asemenea a fostŭ espulsatŭ restauratorulŭ Max *Iacoby*, fiindŭ că a închiriatŭ localulŭ sĕu întrunirilorŭ socialŭ-democratice. — Cancelarulŭ Bismarck 'şĭ-a eşitŭ de totŭ din sărite.

—x—

Astăḑĭ amŭ vĕḑutŭ prin stradele Braşovuluĭ preâmblându-se o cétă de Ungurĭ străinĭ cu cocarde tricolore roşu-galbenŭ-vĕnĕtŭ pe peptŭ. Cine sĕ fiă aceştia? Óre ce mĕsurĭ va lua **poliţia?**

Congresulŭ naţionalŭ-bisericescŭ gr. or.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.“)

Sibiiu, 3 Iuliu 1886.

Şedinţa de astăḑĭ a Congresuluĭ gr. or. sĕ deschide la 9 óre a. m. Presidiulŭ bineventéză pe episcopulŭ Caransebeşiuluĭ *I. Popasu*, care a sositŭ la congresŭ, la care bineventare ia parte şi Congresulŭ prin unŭ »sĕ trăiéscă«.

Urméză la ordinea ḑileĭ comisiunea financiară cu raportorulŭ E. *Brote*, care cetesce timpŭ de 1 óră şi jumĕtate raportulŭ generalŭ alŭ consistoruluĭ metropolitanŭ ca senatŭ epitropescŭ. Acestŭ raportŭ cuprinde în sine fórte multe, dér nu tóte datele despre averea metropolieĭ gr. or. a căreia totalitate constă din agrii, edificiĭ şi fondurĭ.

După aceea ceteşte raportulŭ comisiuneĭ financiare privitorŭ la acestŭ raportŭ generalŭ. In introducerea acestuia se cuprinde unŭ felŭ de acusare indirectă contra consistoruluĭ metropolitanŭ, ca senatŭ epitropescŭ că adecă activitatea aceluia ar fi fostŭ fórte modestă în aniĭ ceĭ din urmă. Acĭ se desvoltă unŭ picŭ de desbatere, alŭ căruia resultatŭ e, că introducerea acésta acusătóre sĕ i se redé consistoruluĭ metropolitanŭ, ca sĕ se pótă în una din şedinţele proxime justifica.

Câteva din propunerile luĭ E. Brote se primescŭ, dér aceea, că despre lăsămêntulŭ archiepiscopuluĭ Andreiu Şaguna, pentru înfiinţarea a două episcopiĭ gr. or. sĕ se subşternă litere fundaţionale, nu se primesce. Congresulŭ se învoesce, ca sĕ fiă unŭ felŭ de actŭ fundaţionalŭ, care sĕ definéze maĭ deaprópe scopulŭ lăsămêntuluĭ, dér nicĭdecum litere fundaţionale, căcĭ lăsămêntulŭ nu e fundaţiune, ci fondŭ, a căruia destinaţiune e deja indicată în testamentulŭ luĭ Şaguna.

Vine la ordinea ḑileĭ comisiunea scolară. Raportorŭ *N. Zigrea*. Acesta propune, ca Congresulŭ sĕ însărcinéze pe consistorulŭ metropolitanŭ sĕ adreseze o remonstraţiune cătră Ministrulŭ de culte şi instrucţiune publică în care sĕ se demonstreze, că ordinaţiunea aceluia ministru, prin care se pretinde, că acele causse disciplinare învĕţătorescĭ, carĭ se finescŭ cu destituire, sĕ se aşternă Ministruluĭ spre ulterióra aprobare, respective desaprobare, e *contrară nu numaĭ disposiţiunilorŭ din Statutulŭ organicŭ ci şi art. de lege. 38 ex 1868*, care articlu se referă numaĭ la scóle comunale, dér nicĭdecum şi la cele confesionale. *C. Brediceanu* nu sĕ mulţămesce cu acéstă propunere, ci propune, ca Congresulŭ sĕ esmită o deputaţiune la Maiestatea sa în causa acésta. *V. Babeşŭ* face propunerea sĕ se amâne luarea unuĭ conclusŭ în afacerea acésta până atuncĭ, când va veni la ordinea ḑileĭ comisiunea specială pentru ajutorulŭ de statŭ, şi comisiunea scolară sĕ se pună în co'nţelegere cu acéstă comisiune specială, ca sĕ se resolve amêndouĕ causele, décă sĕ va puté după unele şi aceleaşĭ norme. — Propunerile comisiuneĭ şi a luĭ C. Brediceanu cadŭ şi sĕ primesce a luĭ Babeşŭ.

FOILETONU.

Călĕtoria luĭ Stanley prin Africa centrală.

(Urmare.)

CAPITOLULŬ XXIII.

Pe drumŭ. — Celŭ de pe urmă măgarŭ. — Uledi pălmuesce pe unŭ »rege«. — Lipsa ajunge la culme. — Stanley trimite ómenĭ la Boma după ajutorŭ. — Mântuitĭ. — Sosirea în Boma. — Spre mare. — In Kabinda. — Intórcerea la Zanzibar. — Primirea. — Credinţa este resplătită. — Despărţirea de tovarăşiĭ de drumŭ. — Intórcerea în Europa. — Resultatele îndrăsneţeĭ călĕtoriĭ.

Âncă în 1 Augustŭ îşĭ urmară călĕtoriĭ noştri maĭ departe drumulŭ lorŭ pe uscatŭ. Vangvana şi Vanyamvezi, deşi grozavŭ de obosiţĭ, totuşĭ îşĭ luară cu toţiĭ inima în dinţĭ, de óre-ce sciau, că se apropiă de ţinta îndelungateĭ călĕtoriĭ.

Indigeniĭ, cu carĭ veniră eĭ de aicĭ înainte în atingere, se arĕtară în partea cea maĭ mare de totŭ neprietinoşĭ. Uniĭ dintre eĭ erau aşa de rĕĭ la inimă, încâtŭ nu voiau sĕ arate călĕtorilorŭ nicĭ calea, pe care aveau sĕ apuce.

Şi acuma maĭ suferi Stanley o perdere, care nu'lŭ umplŭ de întristare numaĭ pe elŭ, ci şi pe tovarăşiĭ sĕĭ. Celŭ din urmă dintre măgariĭ luaţĭ din Zanzibar — Mirambo cu numele — care suferise cu o răbdare admirabilă tóte greutăţile uriaşe călĕtoriĭ de până acum, dintr'odată nu maĭ fŭ în stare sĕ se misce din locŭ. Bietulŭ animalŭ era aşa de storsŭ de puterĭ în urma necurmatelorŭ osteneli şi în urma deseĭ lipse de nutremêntŭ, încâtŭ se puse josŭ tremurândŭ şi nu voĭ sĕ se maĭ ridice.

Vĕḑêndŭ, că nu'lŭ maĭ póte lua cu dênsulŭ, Stanley îlŭ lăsă în îngrijirea uneĭ căpetenĭĭ de-ale indigenilorŭ, şi purtă maĭ departe.

In curêndŭ ajunse caravana la unŭ satŭ, alŭ căruĭ „rege“ pretindea dela drumeţiĭ noştri, ca sĕ-ĭ dea ca vamă o sticlă de rumŭ. In locŭ de rumŭ însă Uledi îĭ trase „regeluĭ“, care se făcea din ce în ce maĭ obraznicŭ, o palmă aşa de sdravĕnă, încâtŭ „Inălţimea sa“ căḑu la pămêntŭ ameţitŭ. Supuşiĭ „Inălţimeĭ sale“ începură a face unŭ sgomotŭ grozavŭ de mare, dară se mărginiră numaĭ pe lângă atâta.

Peste délurĭ şi peste văĭ, prin pădurĭ şi prin şesurĭ neroditóre înaintau fără pregetŭ călĕtoriĭ noştri, voindŭ sĕ ajungă câtŭ maĭ în grabă la Boma, colonia europénă, care se află maĭ în susulŭ râuluĭ Congo.

In tote părţile indigeniĭ se aflau într'o lipsă aşa de mare, încâtŭ chiar décă ar fi voitŭ, nu ar fi pututŭ ajuta cu nimicŭ pe drumeţĭ. Mărgele, sîrmă şi stofe în genere nu voiau sĕ primescă; ceĭ maĭ mulţĭ dintre eĭ întrebau numaĭ şi numaĭ de rumŭ.

Stanley şi cu soţiĭ sĕĭ se hrăniau maĭ numaĭ cu banane şi cu nucĭ de pămêntŭ cópte, éră de beutŭ aveau numaĭ nisce apă grozavŭ de rea.

Eĭ ar fi fostŭ bunĭ bucuroşĭ, décă ar fi avutŭ şi de acestea de ajunsŭ, dară în cele maĭ multe casurĭ porţiunile, ce li se veniau, erau aşa de micĭ, încâtŭ nu se puteau sătura.

Lipsa crescea într'unŭ modŭ înfricoşatŭ. Ajungêndŭ în satulŭ Nsanda, călĕtoriĭ nostri vĕḑŭ, că ómeniĭ sĕĭ suntŭ aşa de sfĕrşiţĭ, încâtŭ nu suntŭ în stare a urma maĭ departe călĕtoria. Din norocire maĭ marele de aicĭ scia unde se află Boma, căcĭ fusese de maĭ de-multe orĭ la acéstă localitate. Stanley îlŭ întrebă, décă nu ar fi aplicatŭ sĕ mérgă până acolo cu treĭ dintre Vangvana, ca sĕ ducă o scrisóre. Negrulŭ nu se învoi ca sĕ mérgă elŭ însuşĭ, porunci însă la doĭ dintre ómeniĭ sĕĭ maĭ tinerĭ, sĕ-ĭ însoţéscă pe trimişiĭ călĕtoruluĭ străinŭ până la loculŭ amintitŭ.

Stanley scrise cu data de 4 Augustŭ treĭ scrisorĭ, una în limba englesă, alta în limba francesă şi a treia în cea spaniolă, de următorulŭ cuprinsŭ:

„Unuia dintre domniĭ din Boma.

Stimate domnule! . . . Am sositŭ în localitatea Nsanda, venindŭ dela Zanzibar, cu 115 bărbaţĭ, femeĭ şi copiĭ. Ne aflămŭ într'o stare grozavŭ de tristă; sûntemŭ aprópe a muri de fóme. Dela indigeniĭ de

Sibiiu, 4 Iuliu 1886.

In şedinţa de astădĭ s'a luatŭ în privinţa *ajutorului de statŭ* următorulŭ conclusŭ:

1) Congresulŭ consémte cu procederea sinodului archidiecesanŭ, prin care a înaintatŭ causa acésta la Congresŭ ca la celŭ mai mare forŭ bisericescŭ.

2) Congresulŭ apreţiândŭ paşii făcuţĭ pănă acum de sinodulŭ archidiecesanŭ esmite o deputaţiune de nou în persónele celorŭ 3 archierei apoi, I. Bologa, Cav. Puşcaru, Dr. Iosifŭ Gall, A. Cimpunerŭ, G. Szerb şi Ioanŭ Beleşŭ, deputaţie, care sĕ mérgă la ministrulŭ reg. ung. de culte etc. ca sĕ încerce o resolvare a cestiunii în favórea bisericei, avêndŭ acea deputaţiune a raporta la timpulu sĕu sinodului archidiecesanŭ şi Congresului despre modus vivendi ce se va stabili prin interventiunea ei. *N. V.*

Ciaba, 22 Iuniu 1886.

Conferinţă preoţéscă şi esamenŭ. Conferinţa preoţéscă de primăvéră din tractulŭ protopopescŭ alŭ Sâmărghitei s'a ţinutŭ în Dumineca tuturorŭ Sânţilorŭ în comuna Sâmărghita, fiindŭ presenţĭ toţĭ preoţii tractualĭ. După celebrarea sf. liturgii şi după învocarea Spiritului sântŭ conferinţa a fostŭ deschisă de către d. protopopŭ Alesandru Bene prin o cuvêntare, în care arătà, că scopulŭ acestorŭ conferinţe este îndreptarea moravurilorŭ preoţescĭ şi mai désa comunicare unulŭ cu altulŭ. Presidiulŭ, luândŭ cuvêntŭ, face cunoscutŭ membrilorŭ conferinţei, că protocolulŭ, luatŭ deja în 20 Decemvre a. trecutŭ în comuna Minthiu, nu se póte ceti de órece nicĭ pănă în presinte nu i s'a scrisŭ nimica din partea V. Consistoriu, unde l'a trimisŭ spre aprobare.

Apoi se citesce o disertaţiune de cuprinsŭ dogmaticŭ, în lucrarea căreia d-lŭ disertante a doveditŭ mare zelŭ şi pacienţă. O eróre a comisŭ însĕ d-lŭ disertante fiindcă a întratŭ fórte adêncŭ cu demustrarea temei în istoria naturală, ceea ce cu adevĕrurile dogmatice, precum a fostŭ şi cestŭ din cestiune, numai fórte puţinŭ are de a face.

După acésta se decide ca temă pentru conferinţa viitóre, ce se va ţiné la tómnă în Petrihaza, următórea: „Preotulŭ în scaunulŭ confesionalŭ ca judecătorŭ.« Ér ca disertante se alege preotulŭ din Batinŭ, şi de predicatorŭ preotulŭ Sasmireşului.

Presidiulŭ aduce la cunoscinţa membrilorŭ, cumcă Il. Sa Dr. Ioanŭ Szabo, Episcopulŭ Gherlei, a donatŭ pentru biblioteca tractuală 10 tomurĭ din 10 opurĭ vechĭ de diversŭ cuprinsŭ. Luândŭ acesta membrii spre sciinţă, votéză Il. Sale mulţămită protocolară.

In urmă s'au făcutŭ mai multe propunerĭ dintre carĭ numai una séu douĕ au fostŭ primite; causa e că a fostŭ fórte scurtŭ timpulŭ, încâtŭ nu s'au putută discuta în de ajunsŭ şi chiar acésta e celŭ mai mare rĕu ce se observă la tóte conferinţele preoţescĭ. Apoi urmà prânḑulŭ la preotulŭ localŭ.

După prânḑŭ toţĭ membrii conferinţii au fostŭ invitaţĭ de către d. protopopŭ la esamenulŭ de véră, ce avea sĕ se ţină în scóla gr. catolică din locŭ. La intrarea în scólă totŭ spaţiulŭ ce era înaintea scólei a fostŭ îndesuitŭ de poporŭ, aşa încâtŭ numai cu anevoiă puteai intra. Asemenea a fostŭ şi înăuntrulŭ scólei, care era decorată cu verdeţă.

Aicĭ am aflatŭ pe tênĕrulŭ şi bravulŭ docentŭ Pavelŭ Goronŭ esaminândŭ copiii. Resultatulŭ acestui esamenŭ a fostŭ fórte bunŭ, pentru ce d-lŭ docentŭ merită tótă lauda. Copii obligaţĭ a frecventa scóla au fostŭ 59, dintre aceştia numai 35 au frecventat'o regulatŭ.

Ceea ce mĕ uimise au fostŭ declamaţiunile peste totŭ, éră în specia atrase admirarea întregului publicŭ şi îi stórse lacrămĭ ferbinţĭ din ochĭ declamarea poesiei „Românulŭ" de G. Tĕutŭ; de către băiatulŭ Iacobŭ Mureşianu. Şi cum sĕ nu stêrnéscă aceste declamaţiunĭ bucuriă şi plăcere? Mai multŭ însĕ trebue sĕ fiă pătrunse inimele părinţilorŭ audindŭ pe fii lorŭ cântândŭ şi declamândŭ, şi vĕḑêndu'i ce bune învĕţăturĭ primescŭ. Pĕtrunse sĕ le fiă inimele şi de aceea, că deşi puţinŭ şi micŭ este salarulŭ docentelui, totuşĭ progresulŭ este peste aşteptare.

La lucru fraţilorŭ docenţĭ, aţîţaţĭ în băieţĭ, în tinerime frumosulŭ cugetŭ, că au chiemarea, ca pămêntulŭ ce le-a datŭ provedinţa spre cultivare şi folosinţă, sĕ-lŭ fericéscă spre binele naţiunei sale şi în genere a tuturora.

Educaţĭ copiii românesce, căcĭ poporulŭ, care n'ar avé o educaţiune naţională n'ar puté sĕ aibă nicĭ istoriă naţională; istoria naţională fără educaţiune naţională nu se póte nicĭ chiar presupune. Şi vĕ aduceţĭ aminte, că unŭ poporŭ îndată ce a părăsitŭ educaţiunea sa naţională, a şi renunţatŭ la viéţa sa politică şi independentă, şi mai curêndŭ séu mai târḑiu dispare de sine din rêndulŭ popórelorŭ. *P.*

Adunarea generală a Asociaţiunei.

Convocare. In conformitate cu §§ 14 şi 21 din statutele Asociaţiunei transilvane şi în conformitate cu conclusulŭ adunărei generale dela Gherla din 1885 de dto 30 Augustŭ şed. I p. prot. 37 adunarea generală pentru anulŭ curentŭ se convócă prin acesta în oraşulŭ *Alba-Iulia* pe ḑiua de *8 Augustŭ st. n.* a. c. şi ḑilele următóre.

Aducêndŭ acésta la cunoscinţa publică, invitŭ pe toţĭ membrii Associaţiunei a luá parte în numĕrŭ câtŭ mai mare la şedinţele adunării.

Presidiulŭ Associaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ.

Sibiiu, în 29 Iuniu 1886.

Iacobŭ Bologa,
v.-preş.

Ultime scirĭ.

Constantinopolŭ, 3 Iulie. — Depeşa dela 1 Iulie adresată de Pórtă la Sofia dojenesce discursulŭ prinţului şi adresa Sobraniei. Pórta îndémnă pe prinţŭ, în interesulŭ sĕu, sĕ rĕmâe în marginile aranjamentului turco-bulgarŭ şi sĕ lucreze într'unŭ modŭ mai puţinŭ independentŭ, lăsândŭ sĕ se întrevédă, in casŭ contrariu, eventualitatea unei intervenţiunĭ turcescĭ.

După cum se crede în cercurile diplomatice, acéstă depeşă, concepută în termenĭ părinţescĭ, este o simplă demonstraţiune a Porţii pentru a lua în sémă representaţiunile repetate ale Rusiei privitóre la atitudinea Prinţului şi a Sobraniei.

Demobilisarea armatei turcescĭ totŭ n'a începutŭ, — trupele părăsescŭ fruntariile Greciei, dér se concentréză din nou în alte puncte şi mai cu sémă la Kossow şi la Adrianopolŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

CETTINJE, 6 Iuliu — Unŭ raportŭ oficialŭ spune, că în 2 Iuliu diminéţa *mai multe sute de Turcĭ înarmaţĭ* din Colaşinŭ trecêndŭ peste rîulŭ Fara au aprinsŭ casele din apropierea lui şi au ocupatŭ forturile de acolo. *Muntenegrenii au atacatŭ pe Turcii nĕvălitorĭ.* Lupta a duratŭ pănă la órele douĕ din nópte. In fine Turcii fură goniţĭ, şi lăsară indĕrĕtulŭ lorŭ mulţĭ morţĭ. O cétă de Turcĭ este încunjurată şi blocată în casele din localitate. Perderea Muntenegrenilorŭ este de şépte morţĭ şi treispreḑece răniţĭ. O depeşă din Zara anunţă că Turcii năvălitorĭ suntŭ emigraţĭ din sate muntenegrine, carĭ au fostŭ mai de multŭ sate turcescĭ carĭ s'au încercatŭ de a-şĭ relua cu forţa moşiile lorŭ de mai înainte.

MÜNCHEN, 7 Iuliu. — La demisia presentată de ministerulŭ Lutz, prinţulŭ regentŭ Luitpold a rĕspunsŭ, declarândŭ că nu primesce demisiunea cabinetului, dorindŭ espresŭ sĕ rĕmână mai departe în funcţiune.

DUBLINŬ, 7 Iuliu. — O cétă din poporŭ a atacatŭ clubulŭ conservatorŭ-orangistŭ, a încercatŭ sĕ spargă ferestrile. Cei ce se aflau înăuntru au împuşcatŭ asupra atacatorilorŭ, dintre carĭ unulŭ a fostŭ omorîtŭ şi 36 răniţĭ. Poliţia a restabilitŭ ordinea. S'au făcutŭ 100 de arestărĭ.

LONDRA, 7 Iuliu. — Pănă erĭ séra s'au alesŭ pentru parlamentŭ 187 conservatorĭ, 45 unionişţĭ, 88 gladstonianĭ, 39 parneliţĭ. In Edinburgŭ, Golshen a căḑutŭ faţă cu gladstonianulŭ Buchanan.

DIVERSE.

Pedépsa cu mórte în Grecia. — Codulŭ penalŭ grecŭ, ḑice »Le Siècle,« datéză de sub domnia regelui bavarezŭ Oton; elŭ nu este decâtŭ copia dispoşiţiunilorŭ legei bavareze, şi prevede pedépsa cu mórte într'unŭ mare numĕrŭ de casurĭ, chiar pentru tâlhăriile în carĭ nu s'a vĕrsatŭ sânge. Cu tóte acestea, nimenĭ nu-şĭ aduce aminte de vr'o esecuţiune. Cuvêntulŭ este simplu: nu se găsesce călău, şi cetăţenii, carĭ ar primi aceste funcţiunĭ, ar fi, din causa grózei pedepsei cu mórte, „omorîţĭ« de poporaţiune. Totuşĭ astăḑĭ Grecia are doi călăi, nisce foştĭ condamnaţĭ graciaţĭ, carĭ au primitŭ aceste funcţiunĭ pentru optŭ anĭ. Aceştĭ doi nenorociţĭ au fostŭ internaţĭ, ca mĕsură înţeléptă, în stâncile golfului de Nauplia, unde suntŭ protegiaţĭ de unŭ postŭ militarŭ.

Spitalurile pentru beţivĭ din America. — In America, unde abusulŭ de bĕuturĭ nu este rarŭ, s'au creatŭ pentru vindecarea beţiei nişte adevĕrate spitalurĭ, nişte refugiurĭ voluntare, unde beţivii suntŭ obiectulŭ unorŭ îngrijirĭ speciale pănă la complecta lorŭ vindecare. Citimŭ în acésta privinţă într'unŭ ḑiarŭ transatlanticŭ: Casa de refugiu pentru intemperanţĭ a publicatŭ alŭ optulea ei raportŭ anualŭ pe 1885; din acestŭ raportŭ resultă că, cu totŭ preţulŭ ridicatŭ alŭ pensiunei (dela 6 pănă la 20 dolarĭ, după clase), casa n'a primitŭ mai puţinŭ de 1500 pensionarĭ, plătitorĭ dela 1885. Persónele sĕrace întră gratis angajându-se sĕ plătéscă mai târḑiu, décă vorŭ puté. Mijlócele medicale suntŭ fórte puţinŭ întrebuinţate în acestŭ stabilimentŭ, tratamentulŭ consistă mai numai din mijlóce morale, care, după spusele raportului, este de trei orĭ din patru urmatŭ de o vindecare solidă şi durabilă.

Unŭ curiosŭ monomanŭ — Tribunalulŭ de poliţie din Bow Street, din Londra, a decisŭ ḑilele acestea că urmărirĭ trebuescŭ făcute contra unuĭ óre-care Edward Rowdon, după cererea d-rei Violet Ita Evelyn Lane, fiica d-neĭ Conyers. Rowdon este unŭ personagiu fórte ciudatŭ: de duoĭ anĭ elŭ persecută pe fiica d-neĭ Conyers, o urmăresce la preumblărĭ, în salóne unde se introduce neinvitatŭ, în străinătate, când ea cĕlĕtoresce, şi tóte acestea pentru a lua de soţie pe acéstă tênĕră fată, căreia nu i-a fostŭ nicĭ o dată presentatŭ. Acéstă urmărire îĭ atrase deja 6 lunĭ de închisóre; dér o dată ce elŭ fu liberŭ, îşĭ urmà obiceiulŭ sĕu şi merse până acolo în câtŭ anunţà în Morning Post căsĕtoria luĭ. Lady Conyers şi fiica eĭ se adresară din nou la justiţie, care dete cursŭ afacerei. Rowdon, a cărui libertate pe cauţiune a fostŭ refusată de tribunalŭ, a fostŭ manţinutŭ în stare de arestare.

Căsĕtoria prinţului Bulgariei. — In privinţa proiectului de căsĕtorie a prinţului Alexandru se scrie din Berlinŭ: Deja la începutulŭ anului trecutŭ princesa Victoria, fiica prinţului moştenitorŭ alŭ Germaniei, prinsese simpatie pentru tînĕrulŭ prinţŭ alŭ Bulgariei. Mama prinţesei a fostŭ mai multŭ pentru, decâtŭ contra unirii; aflândŭ despre acésta Alexandru a pusŭ sĕ se sondeze terenulŭ la Berlinŭ. Insĕ prinţulŭ de corónă şi împĕratulŭ nu vré sĕ ştie de aşa ceva, cu atâtŭ mai multŭ când mai târḑiu isbucnì revoluţia bulgară. Din contră, înclinarea princesei a crescutŭ în urma vitejiilorŭ lui Alexandru. Se ḑice, că Regina României ar fi stăruitŭ în favórea unirii, dér disposiţia din Berlinŭ a rĕmasŭ neschimbată. Acum se pare că prinţulŭ Alexandru a părăsitŭ cu totulŭ proiectulŭ de căsĕtorie.

Douĕ tunurĭ colosale. — Din Essen se relatéză, că în stabilimentulŭ lui Krupp s'au terminatŭ douĕ tunurĭ pentru arsenalulŭ maritimŭ austriacŭ din Pola, unde au şi fostŭ pornite. Tunurile s'au aşeḑatŭ pe douĕ vagóne, anume construite spre acestŭ scopŭ, cu optŭ osii. Lungimea fiecărui tunŭ este de 10 metri, 40 centimetri. Unŭ băiatŭ se póte plimba în bună voe în interiorulŭ acestorŭ tunurĭ.

---

aicĭ nu putemŭ cumpăra nimicŭ, de óre-ce eĭ îşĭ batŭ jocŭ de mărgelele, sârma şi stofele nóstre. Eu nu te cunoscŭ, dară presupunêndŭ, că eştĭ creştinŭ şi omŭ de onóre, te rogŭ sĕ nu laşĭ neascultată rugarea mea. Imĭ trebue neapăratŭ vre-o 300 basmale, cum se întrebuinţéză pe aicĭ ca obiecte pe schimbŭ, şi vre-o 10—15 poverĭ de urezŭ şi de grâu. Lucrurile acestea trebue sĕ soséscă în douĕ ḑile, căcĭ altfelŭ voĭ trebui sĕ fiu martorŭ la nişce scene din cele maĭ grozave. Pentru întórcerea cheltuelilorŭ D-tale mĕ obligŭ pe cuvêntulŭ meu de onóre.

Alŭ D-tale,

H. M. Stanley
conducĕtorulŭ espediţiuneĭ anglo-americane pentru cercetarea Africeĭ.«

Uledi, Kacece şi alţĭ doĭ dintre soţiĭ călĕtoruluĭ nostru îşĭ luară asupra lorŭ însărcinarea, sĕ'şĭ pună tóte puterile şi sĕ caute a ajunge câtŭ maĭ curênd în Boma. Eĭ fură însoţiţĭ de ceĭ doĭ tinerĭ daţĭ ca călĕuzĭ din partea căpeteniei din Nsanda.

Stanley âncă nu rĕmase pe locŭ, ci voindŭ sĕ le ésă celorŭ trimişĭ câtŭ maĭ multŭ înainte, pornì şi elŭ cu osteniţiĭ sĕĭ tovarăşĭ. Suferinţele bieţilorŭ ómenĭ ajunseră la culme, de óre-ce nemiloşiĭ indigenĭ din acele ţinuturĭ sĕrace nu voiră sĕ le dea aprópe nicĭ unŭ ajutorŭ.

In 6 Augustŭ, când obosiţiĭ călĕtorĭ tocmaĭ tăbărîseră la pólele unuĭ munte, dintr'odată unulŭ dintre băieţiĭ luaţĭ cu dênşiĭ, care se depărtase puţintelŭ de cétă, se întórse îndĕrĕtŭ în fuga mare, strîgândŭ cu bucuriă: „Am vĕḑutŭ pe Uledi şi pe Kacece venindŭ încóce, însoţiţĭ de o grămadă de ómenĭ!"

Băiatulŭ nu se înşelase. Uledi şi Kacece în adevĕrŭ se apropiau de tabără cu paşĭ repeḑĭ, dândŭ la o parte iarba cea înaltă şi tufele, ce le stau în cale. Uledi ţinea într'o mână o scrisóre. Indĕrĕtulŭ lorŭ se vedea venindŭ cu paşĭ aprópe totŭ aşa de grăbiţĭ o cétă întrégă de ómenĭ încărcaţĭ cu felurite pachete.

Cine ar puté descrie bucuria, ce o simţiră sêrmaniĭ Vangvana şi Vanyamvezi, precum şi îngrijatulŭ lorŭ stăpânŭ, când vĕḑură că multŭ aşteptatulŭ ajutorŭ în adevĕrŭ le sosesce. Feţele lorŭ se înseninară din nou, piepturile lorŭ, de jumĕtate amorţite, începură éraşĭ a se încălḑi. Părea, că o plóiă binecuvêntată se revĕrsase asupra uneĭ câmpiĭ chinuite vreme îndelungată de o arşiţă grozavă.

Scrisórea, pe care o adusese Uledi stăpânuluĭ sĕu, era dela nisce compatrioţĭ aĭ luĭ Stanley, dela domniĭ Hatton şi Cookson din Boma.

(Va urma.)

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu

Cursulŭ la bursa de Viena

din 5 Iulie st. n. 1886

Rentă de aurŭ 4%	105.95	Bonurĭ croato-slavone	105 20
Rentă de hârtiă 5%	94.80	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.50
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	154.50	Imprumutulŭ cu premiu ung.	121 30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.70	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	125.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	——	Renta de hărtiă austriacă	85.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	120	Renta de arg. austr.	85 85
Bonurĭ rurale ungare	105.20	Renta de aurŭ austr.	117 45
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.20	Losurile din 1860	139 50
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	105.20	Acțiunile băncel austro-ungare	869 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.10	Act. băncel de creditŭ ung.	283.50
Bonurĭ rurale transilvane	105 25	Act. băncel de creditŭ austr.	276 80
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.94
		Napoleon-d'orĭ	9.98½
		Mărcĭ 100 împ. germ.	62.—
		Londra 10 Livres sterlinge	126.38

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 20 Iunie st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	93—	94—
Renta rom. amort. (5%)	96½	96¾
» convert. (6%)	87½	88—
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	33—	34—
Credit fonc. rural (7%)	102¼	102½
» „ „ (5%)	86—	86¼
» » urban (7%)	98¾	99—
» » » (6%)	90½	91—
» » » (5%)	82—	82½
Banca națională a României 500 Lei	1005	1010
Ac. de asig. Dacia-Rom.	260	265
« » » Națională	220	225
Aurŭ contra bilete de bancă	15.10	15.25
Bancnote austriace contra aurŭ	2.02—	2.03

Cursulu pieței Brașovŭ

din 6 Iulie st. n. 1886.

Bancnote românescĭ	Cump. 8.57	Vênd. 8.59
Argint românesc	» 8.50	» 8.60
Napoleon-d'orĭ	» 9.96	» 10.—
Lire turcescĭ	» 11.27	» 11.30
Imperialĭ	» 10.26	» 10.29
Galbenĭ	» 5.88	» 5.92
Scrisurile fonc. »Albina«	» 100.—	» 101.—
Ruble Rusescĭ	» 122.—	» 123.—
Discontulŭ	» 7—10 % pe anŭ.	

Invitare!

Societatea acționară „Hebe“ în adunarea sa generală ținută în 27 Decembre 1885 a decisŭ a folosi mijlócele posibile pentru ca sě ridice apele minerale din comuna Sângeorgiu la nivoulŭ ce li sě compete față cu însemnătatea lorŭ în combinațiune cu alte ape minerale.

Din acestŭ motivŭ, — după ce a clăditŭ la numitele ape minerale o ospětăriă corěspundětóre cerințelorŭ moderne cu unŭ prețŭ de preste 20,000 fl. v. a. s'a resolvitŭ a clădi și scaldele calde și recĭ asemenea într'unŭ stilŭ modernŭ și corěspundětorŭ necesitățiĭ.

Spre acestŭ scopŭ numita adunare a decisŭ, ca pentru acoperirea acestorŭ spese se ridice capitalulŭ acționarŭ la 40,000 fl. v. a. prin emiterea pe lângă acțiele de pănă acum, încă de 600 acții à 50 fl. v. a. plătinde în rate lunare à 5 fl. v. a. începêndŭ din 1 Ianuariu 1887.

Doritorii de a se împărtăși cu acțiunĭ suntŭ avisațĭ în Bistrița la Domnii advocațĭ Danilă Lica, Georg Löw și Gabriele Manu;

In Năsĕudŭ la Domnulŭ Dr. Paulŭ Tanco dir. gimn. și în Sângeorgiu la administratorele scaldelorŭ Carl Lang.

Semnarea se face pănă la 1 Octombre 1887.

Dela direcțiunea societățiĭ acționare „Hebe.“ 2—2

Bistrița, în 20 Iunie 1886.

Lica adv. ca dir. alŭ societ. **Löw** adv. ca subdirectorŭ. **Manu** adv. ca cassarŭ.

Tarifa anunțurilorŭ si inserțiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. —cr. 6.
Pentru inserțiunĭ și reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repețirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repețirĭ de	3— 4 orĭ	10%
„ „ „	5— 8 „	15%
„ „ „	9—11 „	20%
„ „ „	12—15 „	30%
„ „ „	16—20 „	40%
Dela 20 de repețirĭ	în susŭ	50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ și reducerĭ și peste cele însemnate mai susŭ.

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sě binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâsia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sě binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sě arate și posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS.“*

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	7.45	—
Predealŭ (	—	—	12.50	—
(	—	—	1.09	—
Timișŭ	—	—	1.40	—
Brașovŭ (	—	—	2.27	—
(	6.22	—	2.55	—
Feldióra	7.01	—	3.38	—
Apatia	7.33	—	4.17	—
Agostonfalva	8.01	—	4.47	—
Homorodŭ	8.45	—	5.42	—
Hașfaleu	10.10	—	7.37	—
Sighișóra (	10.29	—	8.01	—
(	10.39	—	8.21	—
Elisabetopole	11.19	—	9.05	—
Mediașŭ	11.54	—	9 43	—
Copsa mică	12.12	—	10.02 10.30	—
Micăsasa	12.56	—	10.50	—
Blașiu	1.30	—	11.29	—
Crăciunelŭ	1.45	—	11.47	—
Teiușŭ	2.11	—	11.35	—
Aiudŭ	2.55	—	1 04	—
Vințulŭ de susŭ	3.17	—	1.30	—
Uióra	3.24	—	1.39	—
Cucerdea	3.31	—	2 07	—
Ghirișŭ	4.09	—	3 08	—
Apahida	5.36	—	5.08	—
Clușiu (	5.56	—	5 35	—
(	6.16	—	—	8.00
Nedeșdu	6.37	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.53	—	—	8.59
Aghirișŭ	7.08	—	—	9.34
Stana	7.34	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.55	—	—	11.04
Ciucia	8.35	—	—	12 17
Bucia	8.53	—	—	12.47
Bratca	9.12	—	—	1.21
Rév	9.31	—	—	2.05
Mező-Telegd	10 06	—	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.25	—	—	3.39
Várad-Velințe	10.35	—	—	3.55
Oradia-mare (	10.41	—	—	4.06
(	10.51	—	10.37	—
P. Ladány	12.37	—	1.45	—
Szolnok	2.58	—	5.34	8.22
Buda-pesta	6.00	—	10.05	10.30
Viena (	—	—	10.50	—
(	3.00	8.50	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	—	—	—	—
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mezö-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriș	—	—	4.00	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeșdu	—	—	4.36	6.24	—
Clușiu (	10.01	—	5.05	6.43	—
(	10 26	—	—	7.03	—
Apahida	10.52	—	—	7.26	—
Ghiriș	12.37	—	—	8.51	—
Cucerdea (	1.36	—	—	9.31	—
(	1.48	—	—	9.43	—
Uióra	1.57	—	—	9.51	—
Vințulŭ de susŭ	2.06	—	—	9.58	—
Aiudŭ	2.46	—	—	10.24	—
Teiușŭ	3.01	—	—	10.44	—
Crăciunelŭ	3.45	—	—	11.28	—
Blașŭ	4.06	—	—	11.44	—
Micăsasa	4.45	—	—	12.18	—
Copșa mic	5.05	—	—	12.36	—
Mediașŭ	—	—	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	—	—	1.56	6.40
Sigișóra	—	—	—	2.34	7.20
Hașfaleu	—	—	—	3.02	8.01
Homorod	—	—	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	—	—	5.30	11.02
Apatia	—	—	—	6.03	11.37
Feldióra	—	—	—	6.35	12.14
Brașovŭ (	—	—	—	7.14	1.09
(	—	—	—	—	1.50
Timișŭ	—	—	—	—	2.48
Predealŭ (	—	—	—	—	3.23
(	—	—	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	—	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenu de persóne
Teiușŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vințulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Șibotŭ	12.52	—	5.19
Orăștia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2.35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborșin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulișŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovațŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok (	2.39	—	4 53
(	3.16	—	5.10
Budapesta	6.50	—	8.16
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenu acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	—	—
Budapesta	8.05	—	8.00
Szolnok (	11.02	—	11.40
(	11.12	—	12.00
Aradŭ	3.37	—	5.25
Glogovațŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulișŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bĕrzova	5.57	—	8.10
Soborșin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăștiă	10.10	—	12.24
Șibotŭ	10.34	—	12.53
Vințulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiușŭ	12.05	—	2.24

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu de persóne
Aradŭ	6.00	—	8.18
Aradulŭ nou	6.23	—	8.32
Németh-Ságh	6.48	—	8.51
Vinga	7.19	—	9.07
Orczifalva	7.38	—	9.20
Merczifalva	7.56	—	9.32
Timișóra	8.42	—	10.09

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	—	11.50	2.23
Streiu	—	12.27	3.00
Hațegŭ	—	1.19	3.49
Pui	—	2.10	4.40
Crivadia	—	2.57	5.28
Banița	—	3.35	6.07
Petroșenĭ	—	4.04	6.39

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.02	—	5.00
Merczifalva	6.40	—	5.50
Orczifalva	6.52	—	6.07
Vinga	—	—	6.32
Németh-Ságh	—	—	6.53
Aradulŭ nou	—	—	7.24
Aradŭ	—	—	7.40

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroșenĭ	6.49	9.33	—
Banița	7.27	10.14	—
Crivadia	8.06	10.54	—
Pui	8.50	11.37	—
Hațegŭ	9.31	12.17	—
Streiu	10.16	12.58	—
Simeria	10.53	1,35	—

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ.